

Vastuullisen matkailun ohjeistus opiskelijoille

Jalot Villit kannustaa jäsenistöään sitoutumaan vastuullisen, kestävän ja eettisen matkailun arvoihin. Ohjeistuksemme perustuu vastuullisen matkailun viiteen eri osa-alueeseen, Reilun matkailun yhdistyksen ohjeisiin sekä Saamelaiskäräjien saamelaismatkailun eettisiin ohjeisiin. Löydät linkit Reilun matkailun yhdistyksen ja Saamelaiskäräjien sivuille ohjeistuksen lopusta.

Reilun matkailun yhdistyksen ohjeet vastuulliseen matkailuun ovat seuraavat:

- Hanki tietoa matkakohteesta
- Matkusta huippusesongin ulkopuolella
- Valitse vähäpäästöinen liikkumismuoto
- Valitse vastuuntuntoinen matkanjärjestäjä
- Suosi paikallista
- Säästä energiaa ja vettä
- Minimoi jätteet
- Kunnioita paikallista kulttuuria ja ihmisiä
- Suojele eläimiä ja luontoa
- Kerro näkemästäsi ja kokemastasi

RMY:n ohjeiden lisäksi kannustamme opiskelijoitamme sitoutumaan vastuullisen matkailun prosessin viiteen eri osa-alueeseen, joiden tavoitteena on kestävä matkailu. Nämä osa-alueet ovat **taloudellinen, ekologinen, sosiaalinen, kulttuurinen** sekä **poliittinen** vastuullisuus.

Taloudellisen vastuullisuuden huomioidessaan matkailija tiedostaa matkailun vaikutuksen paikalliseen kulttuuriin ja tukee paikallisia matkailuyrityksiä ja liiketoimintaa, jotka osallistavat tai ovat paikallisten tai alkuperäiskansan harjoittamaa. Matkailija jättää taloudellisen jäljen verot maksaville yrityksille, jotta paikallisten lisäksi valtio hyötyy matkailusta.

Ekologisella vastuullisuudella tarkoitetaan hiilijalanjäljen huomioimista matkalla ja kohteessa. Kierrättäminen, lentojen kompensointi sekä vaihtoehtoisten kulkumuotojen suosiminen edistävät matkan ekologisuutta.

Sosiaalinen vastuullisuus korostaa matkailijan ja paikallisen välistä molemminpuolista kunnioitusta. Matkailija tiedostaa olevansa vierailija paikallisen kodissa sekä tukee paikallisia yrityksiä ja tuotteita. Matkailija pyrkii maksimoimaan matkailunsa myönteisen vaikutuksen paikallisyhteisölle.

Kulttuurinen vastuullisuus edellyttää matkailijan tiedostavan ja täten kunnioittavan kohteensa paikallista kulttuuria. Tiedostaminen ennaltaehkäisee kulttuurien hyväksikäyttöä ja ohjaa matkailijan toimintaa kohteessa eettisemmäksi. Kulttuurinen vastuullisuus on erityisen merkittävää

matkailijan matkustaessa kohteeseen, jossa on alkuperäiskansaa- ja kulttuuria (ks. Sosiaalinen vastuullisuus).

Poliittisen vastuullisuuden huomioidessaan matkailija selvittää etukäteen kohteensa yhteiskunnan ilmapiiriä tai poliittisia asioita, kuten ihmisoikeuskysymyksiä. Poliittinen vastuullisuus merkitsee erityisesti kohteen valitsemista.

Jalot Villit tiedostaa Lapin matkailun tapahtuvan saamelaisten kotiseutualueella Saamenmaalla, ja tästä syystä ainejärjestömme sitoutuu myös kunnioittamaan Saamelaiskäräjien saamelaismatkailun eettisiä ohjeita, joiden toimintaperiaatteena ja päätavoitteena on ”poistaa saamelaisuutta hyväksikäyttävä matkailu sekä matkailun kautta leviävä saamelaisia koskeva väärä tieto” (Saamelaiskäräjät, 2018).

Saamelaiskäräjien saamelaismatkailun eettiset ohjeet lyhyesti:

1. Saamelaisen kulttuuriperinnön arvon ja rikkauden tunnustaminen ja kunnioittaminen
2. Saamelaisen kulttuuriperinnön suojeleminen ja sen ylläpitäminen elinvoimaisena tuleville sukupolville
3. Kaikkia osapuolia hyödyttävä yhteisymmärrys ja yhteistyö
4. Saamelaismatkailussa esiintyvät ongelmakohdat ja niiden huomioiminen ja korjaaminen
5. Saamelaismatkailun positiiviset vaikutukset saamelaisväestöön, heidän kulttuuriinsa sekä ympäristöön
6. Saamelaismatkailun vastuullinen ja eettisesti kestävä markkinointi ja matkailuviestintä
7. Korkealaatuiset matkustajakokemukset – laadunvarmistus

Lisätietoa edellä mainitusta ohjeista löydät oheisista linkeistä:

Reilun matkailun yhdistyksen reilun matkailijan ohjeet:

<https://www.reilumatkailu.fi/reilun-matkailijan-ohjeet/>

Saamelaiskäräjien saamelaismatkailun eettiset ohjeet:

<https://www.samediggi.fi/saamelaismatkailun-eettiset-ohjeet/>

6. elokuuta, 2020

Eleonora Alariesto, varapuheenjohtaja